

NVE
Postboks 5091, Majorstuen
0301 Oslo

30.01.2026

Høringsuttalelse til NVE vedrørende Statkraft Energi AS sin konsesjonssøknad på oppgradering av Aura kraftverk (Aura II)

Saksnr.: 202511633

Sunndal fjellstyre og Eresfjord og Vistdal fjellstyre mottok 1.10.2025 høring av søknad om konsesjon og ekspropriasjon om opprusting og utvidelse av Aura kraftverk. Med høringsfrist 12.01.2026. Sunndal og Eresfjord og Vistdal fjellstyre har mottatt bekreftelse på utsatt høringsfrist til 13.02.2026.

I det videre i denne høringsuttalelsen vil Sunndal fjellstyre og Eresfjord og Vistdal fjellstyre omtale seg som fjellstyrene.

Høringsuttalelse:

Fjellstyrene viser til brev fra NVE mottatt 1.10.2025 og levere følgende innspill til konsesjonssøknaden.

I all hovedsak vil fjellstyrene legge sin vekt på villrein i sine høringsuttalelser, men vil også berøre noen andre enkelttemaer som er viktig for fjellstyrene og forvaltningen av statsallmenningen.

Fjellstyrene understreker viktigheten av at NVE ser på totalbelastningen som har blitt påført høyfjellsøkosystemet siden kraftutbyggingen begynte. Gjennom konsesjonssøknaden får man inntrykk av at det er et bagatellmessig inngrep som skal foretas. Når man fordeler inngrepene over tid, fragmenteres helhetsbildet og vurderinger tas uten hensyn til samlet påvirkning og belastning. Faktum er at gjennom årevis av inngrep har konsesjonæren tynet økosystemet til det nå står på vippepunktet. Hvert enkelt inngrep kan ikke lenger sees på som individuelt. I kjølvannet av oppgraderingen vil det også komme lange anleggsperioder og nye inngrep med linjeføringer. Det er videre kjent at Statkraft planlegger inngrep og forbedringer ved Ytre Seljefonnbekken og i Gravdalen midt i kritiske reinstrekk i en allerede svært sårbar vest-stamme, samt et større arbeid ved Aursjødammen. Forstyrrelsene i høyfjellsnaturen er kontinuerlig og vurderinger må tas ut fra det. Den samlede belastningen er høy i området, og nå er tiden inne for Statkraft til å bidra med å restaurere noe av de ødelagte forholdene til villreinen i Snøhetta.

Aurautbyggingen.

Da kraftutbyggingen sto ferdig på 1950-tallet visste man lite om miljøkonsekvensene, og «føre-var-prinsippet» var enda et ukjent begrep. Utvikling, strøm og industrielle behov stod langt foran alle andre behov. I dag vet vi at konsekvensene for naturverdiene i området har vært enorme og gir stadig negative ringvirkninger, både for fiskebestander og villrein.

Den opprinnelige villreinstammen i Snøhetta ble til to del-stammer. Disse omtales nå som «Snøhetta øst» (Øst-stammen) og «Snøhetta vest» (Vest stammen). Disse sliter i dag på hver sin kant med sammensatte problemer, som bunner i konsekvensene og ettervirkningene fra utbyggingen.

Dette er mye omtalt i [Horisont Snøhetta](#), [tiltaksplan for villrein i Snøhetta](#) og [kvalitetsnormen for villrein](#).

Det samme gjelder konsekvensene for Aura-elv som per i dag ikke lenger fungerer som habitat på bakgrunn av de tre store kraftutbyggingene. Den unike Eira-laksen er nå i svært dårlig tilstand etter kvalitetsnorm for villaks.

Med dagens kunnskap om kraftutbyggingens påvirkning av natur, burde det være en selvfølge at utbygger pålegges et mye større ansvar for tidligere skader, men også et mye større trykk på avbøtende tiltak i denne konkrete søknaden. Fjellstyrene erfarer at det alt for ofte legges fokus på hvordan utbyggere kan unngå å sette i gang tiltak med begrunnelse i kostnad. Konsekvensene Aurotbyggingen har fått på villreinen de siste 60 år, er nå synliggjort i kvalitetsnormen for villrein, med påfølgende tiltaksplan og Stortingsmelding. Nå er tiden inne for å gjøre tiltak som bedrer forholdene igjen. Dette må pålegges konsesjonæren, også utenfor sitt tiltenkte anleggsområde ved Osbudammen/Reinsvatnet.

Videre i uttalelsen kommer det konkrete tiltak og krav som fjellstyrene mener NVE og videre tiltakshaver må utgreie og svare på. Listen er ikke oppsatt i kronologisk rekkefølge vedr viktighet, men en liste med momenter som NVE må ta stilling til.

- 1. NVE må ta sine vurderinger ut fra de samlede påvirkningene** kraftutbyggingen har hatt, fortsatt har og kommer til å få på villreinen og økosystemet. Statkraft må pålegges å sørge for kompensierende tiltak i et omfang som faktisk gjenoppretter funksjonelle leveområder og trekkpassasjer for villreinen.

2. Bidrag til å dekke ekstra oppsyn før, under og etter anleggstiden.

Fjellstyrene krever at det i en eventuell ny konsesjon må gis pålegg om å dekke utgifter i forbindelse med ekstra oppsyn før, under og etter anleggstiden. Det vil da være naturlig at det er fjelloppsynet i området som blir oppdragsutfører for disse midlene. Dette gjelder både anleggsperioden ved Reinsvatnet og evt. Aura II

I eksisterende vilkår etter vilkårsrevisjonen 2021, ligger det inn et punkt 9. (naturforvaltning)

VI

Konsesjonæren kan bli pålagt å dekke utgiftene til ekstra oppsyn, herunder jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden.

A. Fjellstyrene krever at konsesjonæren pålegges å inngå avtale med berørte fjellstyre vedr ekstra oppsyn i anleggsperioden, og dekking av alle kostnadene vedr. dette.

B. I det samme krever fjellstyrene at det inngås en avtale mellom konsesjonæren og fjellstyrene vedr. overvåkingsfiske/prøvefiske i de berørte vassdragene, for å følge utviklingen over tid, hvor konsesjonærer dekker utgiftene ved prøvefiske/overvåkingsfiske med et årlig beløp som fjellstyrene selv disponerer.-

C. En grunnleggende praktisk del av villreinforvaltningen innebærer overvåking og årlige tellinger av villreinstammen. Finansiering av tellingene har i hovedsak bestått av midler fra salg av jaktkort på rein. Nå er vi i den posisjon at vest-stammen har vært fredet i to år pga. for få dyr. Det er et paradoks at den pågående overvåkingen og de årlige tellingene er viktigere enn noen gang, mens midlene til å

dekke de forsvinner. Fjellstyrene krever at konsesjonæren blir pålagt å dekke utgifter for overvåking av stammen.

D.) Ved nye inngrep i villreinområdet kreves det nye erstatningsutbetalinger for tapt villreinbeite, for berørte grunneiere.

3. Samordning av anleggsperioder.

Fjellstyrene er kjent med at det vurderes utsatt oppstart av restaureringa av Reinsvassdammen. På grunn av lang total anleggsperiode er det en stor fordel å samordne denne med Aurautbyggingen. ,jf. Tiltaksplan for villrein.

Fjellstyrene krever at alle planlagte prosjekter samordnes, inkludert tiltak i Takrenna.

4. Konsekvensutredningsrapporten på Villrein.

SWECO har i sin KU- villrein kommet med 3 forslag til avbøtende tiltak for anleggsperioden. Fjellstyrene mener at KU- villrein vekter de nye inngrepene for lett og vil påpeke at tiltakshaver nå har en gylden mulighet til å iverksette avbøtende tiltak som kan virke positivt for villreinen på sikt. Det være seg i området som blir direkte berørt av dette prosjektet, men også tiltak som bøter på de negative effektene på leveområdet og trekkveiene til villreinen.

Fjellstyrene mener tiltakshaver er lite konkret i sine avbøtende tiltak. Fjellstyrene påpeker viktigheten av at NVE tydelig signaliserer hva de vil kreve, og hvilke utredninger som eventuelt må gjennomføres.

A. Gjennomføre minst mulig arbeid inne i- og i umiddelbar nærhet av leveområdet under kalvingstiden.

Fjellstyrene krever at anleggsarbeid opphører i kalving og oppvekstområdene i tidsrommet fra midten av april til begynnelsen av juli.

B. Fjerne flere tekniske inngrep som ikke er i bruk.

Fjellstyrene registrerer at Osbu kraftverk skal saneres og området tilbakeføres. Dette er tiltak fjellstyrene støtter. Det gir mulighet for å bedre trekkroute og beiteområde.

Vi stiller oss undrende til at de andre bygningene i området ikke er nevnt og ønsker at tiltakshaver kommer med informasjon om hva som er tenkt med resterende infrastruktur. Dette være lagerbygg, oppholdssted/hytte, høyspentlinjer og lavspenlinstallasjoner.

Fjellstyrene er kjent med at det er Statnett som er tiltakshaver på høyspentledningene og at det planlegges opprusting av den ene linja i området. Dersom det er mulig med en bakkeføring/terrengføring i området ved Holbu hadde det vært naturlig at NVE har tatt med dette i vurderingene nå slik at konsesjonæren kan tilrettelegge for dette. Det samme gjelder om Stakraft trenger strøm til dam Reinsvatnet. Denne må legges i eksisterende vei, slik at kraftlinjene i området blir fjernet. Det samme med andre tekniske installasjoner og anlegg, som kan gjøre området mer «uberørt».

Vi presiserer at strømtilførselen til Eikesdalen må opprettholdes på et minst like godt nivå som i dag. I tilfelle ras eller andre uforutsette hendelser på linjen nedstrøms Osbudammen, bør det av sikkerhetsmessige årsaker fortsatt være ei trygg strømforsyning til beboere i Eikesdalen.

C. Vurdere terrengtilpasninger for å bedre forholdene for trekk nedstrøms Osbudammen.

Fjellstyrene mener det må stilles krav om terrengtilpasninger nedstrøms Osbudammen, og at det skal forsøkes og reetablere det historiske gamle villreintrekket i området (ref. Øystein Mølmen sin rapport fra 1978).

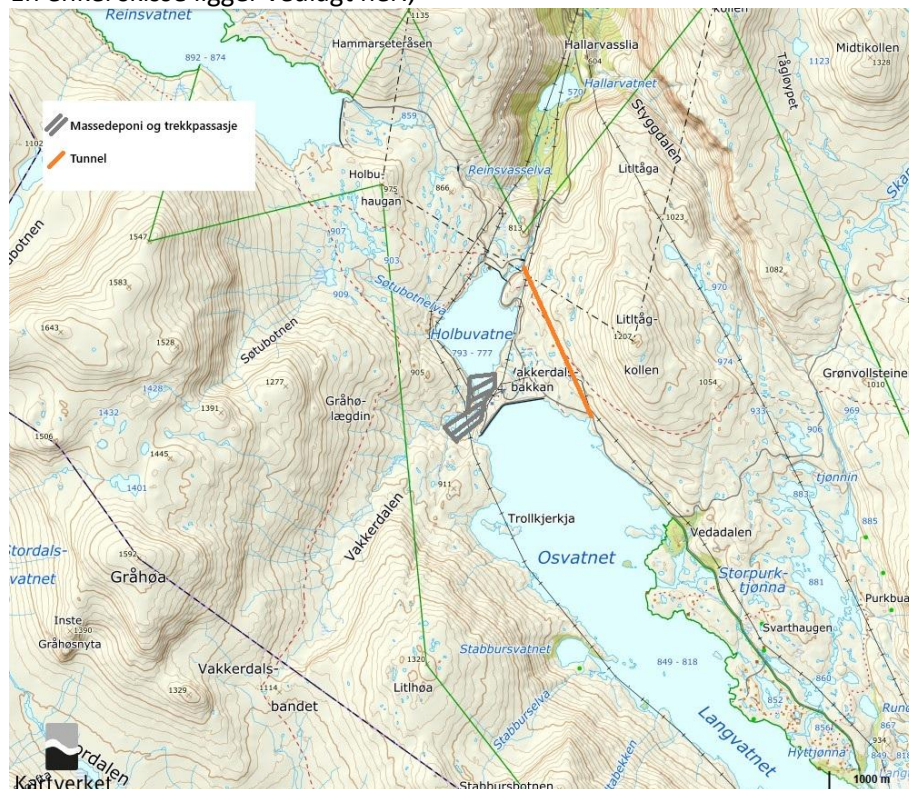
Statkraft har foreslått en massefylling i Holbuvatnet, og legge om eksisterende bilvei i dette området, noe av disse massene bør kunne brukes til å reetablere et gammelt trekk mellom villreinområdene, og legge til rette for en terskel/ler i Holbuvatnet.

Det må også sees på om det kan lages en mulig passasje for trekk i området, ved nytt pumpehus/dammen. Da villreinen i dag oftere kommer ned den fjellryggen mot dammen.

Dette vil være et av de beste tiltakene sammen med å fjerne all infrastruktur i området.

Fjellstyrene mener også at det bør ilegges et krav om at veien ved Holbua legges i tunnel, for å fjerne all ferdsel i den eventuelt restaurerte trekkpassasjen.

En enkel skisse ligger vedlagt her.;

Et slikt tiltak vil ha betydelige kostnader, men fjellstyrene er av den oppfatning at om ingen ting gjennomføres, vil situasjonen for villreinen ikke bedre seg.

Dette vil medføre noen endringer i inngrepsgrensekartene.

5. Andre inngrep i Villreinområdet som ikke ligger på statsallmenningene

Fjellstyrene vil uttrykke bekymring for inngrep i villreinområde som tidligere ikke er berørt. Dette gjelder spesielt planene i Gaudalen om luftesjakt og massedeponi.

Under folkemøte opplyste tiltakshaver at de har sett på andre løsninger. Disse kommer ikke fram i konsesjonssøknaden, og fjellstyrene mener det må finnes andre løsninger på dette, slik at nye tekniske inngrep i uberørte områder unngås.

Fjellstyrene viser også her til Snøhetta villreinutvalg sin høringsuttalelse på dette punktet.

6. Aursjøveien, og andre sideveier som eies av tiltakshaver.

Det er viktig for fjellstyrene at hytteeierne, og landbruksinteressene samt andre brukere i våre statsallmenninger blir tatt hensyn til, og fortsatt får tilgang til sine hytter, naust, og friluftsområder.

Fjellstyrene må involveres sammen med berørte myndigheter vedrørende veien, og eventuelle tiltak på disse.

7. Andre avbøtende tiltak ikke i direkte berøring av konsesjonssøknaden. Tilrettelegge for rotasjonstrekk for villrein mellom øst og vest og eliminere forstyrrelser for villrein

I stedet for å dumpe tunnelmasser i viktige økosystem og tidligere deponi, bør det utredes om massene kan brukes på en fordelaktig måte ved bl.a. å benytte de til å reetablere gamle villreintrekk og å legge kraftlinjer i bakken.

A. Gåsbua

Det er gitt innspill til tiltakshaver og NVE i flere omganger om andre avbøtende tiltak som bør gjennomføres for å bedre forholdene for villrein, disse har tidligere blitt lagt til side, men fjellstyrene vil igjen påpeke at et av de beste tiltakene som dessverre ikke ble gjennomført ved revidering av konsesjonsvilkårene i 2021, var terskel ved Gåsbue. Fjellstyrene nevner dette også i denne for at skal man reetablere trekkene mellom Snøhetta øst og Snøhetta vest, holder det ikke med 1 eller 2 trekkpassasjer da villreinen vil måtte ha et rotasjonstrekk igjennom året. Terskel ved Gåsbue er også nevnt som tiltak i tiltaksplan for villrein.

B. Tilrettelegge for villreintrekk over kjente fokusområder som f.eks. Torbuhalsen

Tunnelmasser kan brukes til å gjøre trekkmulighetene bedre i andre kritiske områder. Det kan være aktuelt med tunneler forskjellige steder langs Aursjøveien for å reetablere gamle trekkveier. Deriblant må tiltaket med tunnel gjennom Torbuhalsen gjennomføres. En annen viktig avbøtende faktor ved Torbuhalsen er kraftlinjene, og å få ført disse i grunnen eller vannene.

C. Høyspentlinjer i bakken

Andre forhold som vil være positivt for villreinen er at linjene på enkelte delstrekninger blir lagt i bakken, slik at områdene vil være fri for infrastruktur og andre tekniske innretninger. Nyere faggrunnlag viser til at reinen blir påvirket at anleggsarbeid langt utenfor selve anlegget, og at påvirkningen av linjene er stor.

Fjellstyrene mener også kraftlinjene burde vært lagt ned i vannmagasinet der det er mulig i disse fjellområdene. Dette må planlegges i samarbeid med utbygger og Statnett før anleggsstart.

D. Holbu pumpe.

Fjellstyrene krever at det i videre arbeid kommer frem om pumpestasjon Holbu kan føre til lavfrekvent- støy som kan være til forstyrrelser for villreinen, og evt. andre arter, og hvilke andre forstyrrelser denne evt. kan påføre området.

8. Nytt villreinfond/ Større bidrag inn i villreinfondet.

Etter at revisjonen av konsesjonsvilkårene for Aurareguleringen i 2021 ble Statkraft pålagt å bidra i et opprettet villreinfond pålydende 10 millioner. Punkt 5. i eksisterende vilkår.

Konsesjonæren pålegges å avsette et engangsbeløp på 10 mill. kroner til et øremerket fond til undersøkelser og tiltak for å bedre forholdene for villreinbestanden som blir berørt av reguleringen. Fondet skal forvaltes av en egen styringsgruppe bestående av NVE, miljøforvaltningen, regulanten, ev. øvrige bidragsytere og de berørte kommunene. Midlene skal forvaltes til beste for villreinbestanden.

Fjellstyrene krever at dette fondet må vitaliseres med tapte renteinntekter/Fondsinntekter, Samt at det må opprettes/vedtas et betydelig økt bidrag inn i dette fondet på grunn av nye inngrep i villreinområdet.

Det samme med erstatning for forringet villreinområde, og nye inngrep til de berørte rettighetshavere.

9. KU- Naturmangfold i vann og vannmiljø. Fisketiltak i magasinene

Fjellstyrene krever at tiltakshaver blir pålagt å gjennomføre nye undersøkelser og habitatforbedrende tiltak i gytbekker rundt Osbumagasinet, Holbuvatnet, Reinsvatnet og Aursjøen.

På grunn av at konsekvensutredningsrapporten viser lavere overlevelse av utsatt fisk i magasinene, mener fjellstyrene at Statkraft må pålegges å gjøre noe med dette i de berørte vannforekomstene.

Forbedrende tiltak kan igjen gjøre at habitatforbedringene blir så gode at utsetting av fisk vil bli overflødig fremtiden

Fjellstyrene ønsker et tett samarbeid med Statkraft og Statsforvalteren på dette.

Fjellstyrene er også opptatt av at det blir tatt størst mulig hensyn til rovfugl og rovfugllokaliteter i anleggstiden.

Krav kort oppsummert:

1. NVE må vurdere de samlede påvirkningene på villreinen og økosystemet fra alle kraftutbyggingstiltak og aktivitet i området, inkludert tidligere og planlagte tiltak. Statkraft må pålegges å sørge for kompenserende tiltak i et omfang som faktisk gjenoppretter funksjonelle leveområder og trekkpassasjer for villreinen.
2. Konsesjonær pålegges å betale årlige beløp for fjelloppsynets overvåking av villrein- og fiskebestand.
3. Samordning av anleggsperioder
4. Avbøtende tiltak foreslått i KU
 - A. Ingen anleggsarbeid i nærheten av leveområdet under kalvingstiden (midten av april til begynnelsen av juli)
 - B. Fjerne alle tekniske inngrep som ikke er i bruk, eller som er nødvendig for drifta- inklusiv reservekraft til Eikesdal.
 - C. Reetablere et villreintrekk nedstrøms Osbudammen.
5. Unngå tekniske inngrep i til nå uberørt natur.
6. Tett dialog rundt avgjørelser vedrørende Aursjøveien
7. Tilrettelegge for rotasjonstrekk for villrein mellom øst og vest og eliminere forstyrrelser for villrein
 - A. Terskel ved Gåsbua
 - B. Tilrettelegge for villreintrekk over Torbuhalsen
 - C. Linjeføring i bakken og i vannmagasina.
 - D. Utrede om støy fra planlagt pumpestasjon vil påvirke villrein
8. Større bidrag inn i villreinfondet
9. Tilrettelegge for naturlig rekruttering av fisk i regulerte vann, og ta hensyn til rovfugl.